

vedrørende giroudbetalingskort kun sjældent. Skyldneren efter et gælds-brev kunne før 1. juli 1938 ved en bemærkning i gælds-brevets tekst indgå på, at sager til indfrielse af gælds-brevet skulle behandles efter kapitel 41, jfr. § 443, nr. 1. Denne bestemmelse er nu uden betydning. I henhold til § 478, stk. 1, nr. 5, kan tvangsfuldbyrdelse ske direkte på grundlag af et gælds-brev, når det udtrykkelig er bestemt i dokumentet.

Som vekselsager efter kapitel 41 kan efter § 443, nr. 2, behandles alle sager om krav på betaling eller på regres, som kan støttes på selve vekslen. Uden for begrebet vekselsager falder sager om krav, som ikke alene støttes på vekslen, men tillige på det underliggende forhold, f.eks. sager, hvor sagsøgte påstås kendt pligtig til at acceptere en veksel eller til at svare erstatning for undladt accept, eller sager om dækningskrav fra acceptanten mod trassenten eller en endossent. Kapitel 41 kan ej heller anvendes af en vekselindehaver, som, efter at vekselkravet er forældet, eller vekselretten er tabt ved forsømmelse af vekselomgangen, indtaler en eventuel berigelse hos en vekselkyldner »som almindelig gældsfordring«, jfr. vekselovens § 74.

Ligesom ved vekselkrav kan den hurtige retsforfølgning i checkregressager, jfr. § 443, nr. 3, kun benyttes, når kravet støttes umiddelbart på checken. Efter reglerne i checklovens kapitel VII kan indehaveren af en check iværksætte regres imod endossenterne, trassenten og andre checkskyldnere, f.eks. en avalist. Uden for begrebet checkregressager i kapitel 41 falder f.eks. sager om berigelseskrav, der efter checklovens § 57 kan gøres gældende »som almindelig gældsfordring«, når regresfordringen er forældet, eller den til regresrettens bevaring foreskrevne omgang er forsømt.

Den særlige hurtighed i behandlingen, som reglerne i kapitel 41 tilsigter, opnås navnlig derved, at en sagsøger, som har valgt at benytte denne procesmåde, under domssagen kun kan mødes med formalitetsindsigelser eller sådanne indsigelser, som angår selve vekslens eller checkens indretning og indhold eller andre betingelser i veksel- eller checkloven for at kunne gøre henholdsvis veksel- eller checkretten gældende, jfr. § 444, stk. 2. Skyldneren kan endvidere fremsætte indsigelser om, at han ved underskrivelsen var umyndig, at underskriften er falsk, at veks-

len eller checkens indhold er forfalsket efter underskrivelsen, eller at vekslen eller checken er underskrevet på hans vegne uden fornøden fuldmagt, jfr. § 444, stk. 1. Det antages, at skyldneren vil kunne fremsætte indsigelse om, at han ved underskrivelsen var under lavværgemål, eller at han på grund af sindssygdом, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, jfr. myndighedslovens § 65, selv om bestemmelsen i § 444, stk. 1, kun udtrykkeligt omtaler det forhold, at skyldneren var umyndig ved underskrivelsen af dokumentet. Andre realitetsindsigelser end de nævnte kan efter § 444, stk. 4, kun påkendes under sagen, hvis parterne er enige om at ønske dem påkendt. Sagsøgte vil f.eks. ikke mod sagsøgerens protest under en vekselsag, der er anlagt efter reglerne i kapitel 41, kunne opnå rettens afgørelse af en indsigelse om mangler ved det købte. Han er nødsaget til at anlægge et selvstændigt erstatningssøgsmål mod sagsøgeren, jfr. § 444, stk. 4 og 5. Vestre landsret har i en afgørelse refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1972, side 169, antaget, at skyldneren under en kapitel 41-sag anlagt af den oprindelige vekselindehaver kunne fremsætte indsigelse om, at vekselgælden var betalt. Adgangen til at fremsætte modkrav over for krav, der behandles efter kapitel 41, er stærkt begrænset, jfr. § 445. Den hurtige behandling af de nævnte sager tilgodeses endelig derved, at de uanset kravets størrelse behandles i 1. instans ved byret, jfr. retsplejelovens § 225, nr. 4.

Kapitel 41 – behandlingen er fakultativ for sagsøgeren. Den, der vil søge dom for et krav, som er omfattet af kapitel 41, kan således vælge mellem at indtale kravet på almindelig måde eller at benytte den hurtige retsforfølgning.

De nugældende regler i kapitel 41 er i det væsentlige uændrede siden retsplejeloven af 1916 (mindre ændringer er gennemført ved lov nr. 209 af 23. juli 1932 og lov nr. 150 af 13. april 1938). Retsplejelovens regler afløste de tidligere gældende regler om gælds-brevs-proces i forordning af 25. januar 1828 og den egentlige veksel- og checkproces, der var reguleret ved henholdsvis lov af 28. maj 1880 og lov af 23. april 1897 (§ 15). Der er således i dansk ret en meget lang tradition for særlige regler om hurtig retsforfølgning.